

Fernando Valjeho

Provalija

Sa španskog preveo
Branko Andić

■ Laguna ■

EDICIJA BOLERO

I kolo

Mario Vargas Ljosa, *Avanture nevaljale devojčice*
Giljermo Martines, *Spora smrt Lusijane B.*

Horhe Franko, *Rosario Makaze*

Pedro Huan Gutijeres, *Tropska životinja*

Huan Viljoro, *Svedok*

Ana Marija Šua, *Teret iskušenja*

Orasio Kasteljanos Moja, *Bezumlje*

Santjago Ronkaljolo, *Crveni april*

Leonardo Padura, *Jesenji pejzaž*

Karla Gelfenbejn, *S tobom, na odstojanju*

II kolo

Horhe Volpi, *Tkalja senki*
Fernando Valjeho, *Provalija*

Fernando Valjeho

Provalija

Sa španskog preveo
Branko Andić

■ Laguna ■

Naslov originala

Fernando Vallejo
EL DESBARRANCA DERO

Copyright © 2001, Fernando Vallejo

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

EDICIJA BOLERO
Kolo II, knjiga 2

© Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoju projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Provalija

Kad su mu otvorili vrata, ušao je bez pozdrava, popeo se uz stepenice, prošao po prvom spratu, stigao do sobe u dnu, sručio se na krevet i pao u komu. Tako, oslobođen samog sebe, na rubu provalije smrti u koju se ne mnogo kasnije strmoglavio, proveo je, po meni, svoje jedine spokojne dane još od dalekog detinjstva. Bila je to božićna nedelja, za decu Antiohije najsrećnija. E, kad to beše, kad smo bili deca! Dani, godine, život, sve nam je proticalo navrat-nanos, kao ova reka Medeljin, pretvorena u kanalizaciju da vrtlozima gneva, u svojoj prljavoj vodi, umesto kao nekad belasave ribe, nosi govna, govna i još više govana prema moru.

Za Novu godinu već se vratio u stvarnost: onom nemovnom, svojoj bolesti, prašnjavoj ludinici svoje kuće, moje kuće, koja se raspadala i pretvarala u ruševinu. Moje kuće, kažem? Ej, bre! Ma kakvi! Otkad to više nije bila moja kuća, još od tatine smrti, i otud prašina, jer otkad njega više nema, niko je ne čisti. Njegovom smrću, Ludača je više nego muža izgubila svoju služavku, jedinu koja joj se zadržala. Pola veka joj je potrajala, dok trepneš, što bi se reklo. Bili su oni ogledalo ljubavi, slika i prilika sreće,

savršen brak. Devet sinova su izrodili za prvih dvadeset godina, dok im je radila mašinerija, u slavu Boga i naroda. Kakav Bog, kakav narod! E, moj dragi! Boga nema, a ako ga ima, to je jedna svinja, dok je Kolumbija klanica. A ja se još zarekao da se neću vraćati! Nikad ne reci od ove vode neću piti jer kojim smo ritmom krenuli i koliko nas se nakotilo, za tili čas čemo svi piti govnjivu vodu iz ove reke. Neka je sve u slavu malopre pomenutih. Amin.

Vratio sam se kad su mi javili da moj brat Dario, prvi od gomile koju sam imao, umire – ne zna se od čega. Od one pederske bolesti, čoveče, što je sad u modi, poslednji krik, od koje hodaju po ulicama kao leševi, kao providne utvare nošene svetlom koje pokreće leptire. I koja se zove – kako? Ah, šta ja znam. Kako sam oduvek bio slab na žene, o pederima ništa ne znam, kao da ih nema previše na ovom svetu, uključujući predsednike i pape. Da ne idemo dalje od ove zemlje plaćenih ubica, zar nedavno nismo imali jednu prvu damu na mestu prvog mandatara? Govore zli jezici (koji o tome znaju više od plamenih jezika Svetog duha) o papskoj slabosti što je ophrvala papu Pavla prema rimskoj momčadiji i dupedavcima. Ista ona koja je i mene spopala kad sam bio tamo i upoznao ga, ili bolje rečeno, video ga izdaleka jednog nedeljnog jutra na Trgu Svetog Petra kako blagosilja sa svog prozora. Kako ga zaboraviti! On gore blagosilja, a mi dole, krotko stado, stešnjeni na trgu. Po mom mišljenju, po mom skromnom mišljenju, blagosiljao je previše i nekako previše uopšteno i onako olako, kao da mu je ruka bila slomljena, neučvršćena, praveći po vazduhu krstove koje je trebalo da zamislimo. Kao beležnik koji od tolikog potpisivanja iskvare potpis,

od tolikog silnog blagosiljanja Njegova svetost je iskvarila blagoslov. Blagosiljao je traljavo, ovamo, onamo, na sever, na jug, na istok, na zapad, koga stigne i na koga naleti, levo-desno, onako ofrlje. Kakav se pljusak blagoslova sručio na nas! Tog jutra Njegova svetost je bila šire ruke nego lekar što prepisuje antibiotike.

Zakucao sam na vrata i otvorio mi je Veliki Mudonja, poluisprdag koga je poslednjeg ispilila Ludača (u lošim godinama, u zlo doba, kad su joj jajnici, geni, već zaribali zbog mutacija). Otvorio je vrata i nije me ni pozdravio, samo se okrenuo i vratio svojim računarima i internetu. Zagospodario je kućom, tom kućom koju nam je tata ostavio kad je napustio nas, a usput i ovaj svet. Prvo je osvojio dnevnu sobu, potom vrt, trpezariju, dvorište, klavirsku sobu, biblioteku, kuhinju i ceo sprat, uključujući krov nad sobama i na krovu televizijsku antenu. I da vam dodam da su tada već njegovi bili čak i bršljan koji je spolja obavijao prozore na fasadi i skrušeni mišići koji su noćima dolazili u moju kuću da ponešto gricnu, porok kojeg su se konačno oslobodili tek kad je tata umro.

– A što me ovaj izrod ne pozdravlja, ili sam već prenočio s njim?

Nije sa mnjom govorio već čitavu večnost, još otkad je procvetao kesten. U stomačini mu se kuvala fermentisana mržnja prema meni, protiv ove ljubavi, protiv sopstvenog brata, protiv ovog ko govorи, ko kaže ja, protiv gazde ove straćare. Ali šta da se radi, dok Dario ne umre, nema nam druge nego da živimo pod istim krovom, u istom paklu. Ludača je stvarala taj mali pakao korak po korak, iz dana u dan, s ljubavlju, punih pedeset godina. Kao ozbiljna

preduzeća gde nema mesta za improvizaciju: mali pakao dobre tradicije.

Ušao sam. Spustio kofer na pod i onda opazio Smrt na stepeništu, smestila se tamo, na prvom stepeniku, majku joj kurivinsku, s tim njenim neizrecivim osmehom. Vratila se. Da je barem zbog mene... Ma kakvi! Ovog vašeg slugu (vašeg, a ne njenog) poštuje. Vidi me i udalji se, kao kad Haićani nalete na ulici na gosn Divaljea.*

– Neću se popeti, gospođo, nisam vama došao u pohode. Baš kao i Ludača, nastojim da se ne penjem i ne silazim niz stepenice i da se uvek krećem po istom spratu. A dok se ne vratim, čuvajte se i usput mi čuvajte kofer, jer u ovoj lopovskoj zemlji samo se okreneš i već su ti gaće maznuli, a Smrti njen srp.

Ostavio sam bezubu da čuva, a ja nastavio u dvorište. Tamo je bio, u ljuljašci koju je obesio između manga i šljive, izvaljen pod čaršavom prebačenim preko žica za sušenje veša, koji ga je štitio od sunca.

– Dario, momče, smestio si se kao pravi šeik!

Pridigao se uz osmeh kao da je u meni spazio život i samo radost što me vidi, koja mu je blesnula u očima, davala je život njegovom licu: sve ostalo je bilo samo zbrčkana koža preko kostiju, isflekana sarkomom.

– Šta bi, mali! Što mi nisi javio da si tako loše? A ja te zivkam iz dana u dan iz Meksika u Bogotu i niko mi ne odgovara. Pomislio sam da ti se opet pokvario telefon.

---

* Misli se na Fransoa Divaljea ili Žan-Kloda Divaljea, oca i sina koji su decenijama vladali Haitijem na čelu svirepe diktature. (Prim. prev.)

Ne, pokvario se on, koji je već mesecima umirao od proliva, nezaustavlјivog proliva koji ni Sveti otac uz svu svoju svemoć i proverenu brigu za ljudski rod nije mogao da zaustavi. Što se telefona tiče, samo su bila iskopčana dva kabla, koja je njegov prezir prema pozivima sa ovog sveta tako ostavio na podu dok je prema nebu plovio spuštan krovom pod kojim se sam od sebe zgušnjavao oblak marihuane. Telefon je mogao da se popravi. On nije. Sa sidom ili bez side, bio je izgubljen slučaj. A pazite ko vam to govori!

– Otvaraj prozore, Dario, da se provetri ova dimčina od koje ne mogu da razmišljam.

Ne, nije ih otvarao. Ako ih otvori, navodno će spolja ući hladan vетар. I ponosno je nastavljaо да се ljuljuška u мreži okačеноj од зида до зида. Koji уžас тај njegov stan у Bogoti! Gori од ове куће у Medeljinu где је izdisao. Само да вам опиšем kupatilo. Кao прво, trebalo је попети се један stepenik.

– Шта ће ти, молим те, овaj stepenik? Majstori – kuku Todore!

У какву главу улази идеја да се направи kupatilo за један stepenik више од cele jazbine? Spoticao sam se о njega kad sam ulazio, a padao naglavačке у празно kad sam izlazio.

– Dvaput bio kurvin sin onaj ко га направи! Jednom за majku, a drugi put за бабу.

Kupatilo nije imalo sijalicu ili, bolje реčено, имало је ali pregorelu, а ко зна kad је потрошен poslednji list тоалетног папира. Kad je Bog išao po zemlji i u vreme pedera

Gavirije.* A teško onom ko seda na šolju: izlupa kolena o zid. Voleo bih ja da vidim Njegovu svetost Vojtilu kako bi tu seo. A pod tušem kaplje neki tanak mlaz, kap po kap, hladno, hladno na tri centimetra od ugla koji prave druga dva zida, ledena. Ne izudaraju se samo kolena nego i laktovi kad čovek pokuša da se nasapunja. A sapun?

– Dario, majku mu, gde je sapun!

Sapuna nije bilo. Potrošio se. I to se potrošilo. Sve u ovom životu se potroši. E, sad je on bio na putu da se potroši, a to nisu mogli da izbegnu ni Bog, ni iko drugi.

Teškom mukom je ustao iz baštenske ljljaške da me pozdravi i pri zagrljaju sam osetio kao da srcu privlačim niz suvih rebara. Neka ptica je presekla suvi vazduh neskladnim, metalnim zovom: „Grak! Grak! Grak!“ Ili tako nekako, kao da mrvi konzervu.

– Već danima pokušavam da je vidim – rekao je Dario – ali ne znam gde je, krije mi se.

Kaže, kljucala je te mango, te šljivu, pa od šljive prelazila na živicu, sa živice na krov, ali nikako da se pokaže.

– Poznajem već sve ptice koje ovamo dolaze, sem ove.

U tom času se setim kako sam se pre godinu dana popeo s tatom na susednu zgradu, upravo sazidanu, da vidim kakvi su joj stanovi, upravo stavljeni na prodaju, i kako sam prvi put ugledao iz visine bašticu moje kuće: malu, četvrtastu zelenu površinu, živu, živu, gde su sletale ptice. Jedna od poslednjih preostalih u četvrti Laureles, čije su kuće padale jedna po jedna pod udarcima pijuka; mafija

---

* Sesar Gavirija (1947), predsednik Kolumbije 1990–1994.
(Prim. prev.)

ih je kupila i srušila da na njihovim parcelama sagradi mafijaška zdanja.

– I kome misle da prodaju tolike stanove? – pitao sam tatu.

– Nema kome – odgovorio mi je. – Kako danas stoje stvari, ovde ima samo veoma bogatih bogataša i veoma siromašnih siromaha. A bogati ne prodaju jer siromašni ne kupuju.

– Siromašni nikad ne kupuju – rekao sam – kradu. Kradu i kote se da bude još više sirotinje koja će nastaviti da krade i da se koti. Ti ćeš, tata, srećom umreti i zbrisac ćeš da ne vidiš kako ti ruše kuću.

– Ma hajde! Umreće ovaj vek koji je već mator. Ja neću. Nameravam da upokojim ovaj milenijum i da živim sto petnaest godina. Ili još duže.

– Sto petnaest, stalno pijući rakiju? Nema jetre koja to izdržava.

– Naravno da ima! Jetra je vrlo otmen organ koji se obnavlja.

Tri meseca kasnije ležao je mrtav u svojoj postelji upravo zato što se jetra nije obnovila.

Otkud bi se obnovila! Ovde se obnavljaju jedino kurvini sinovi u predsedništvu. Jadničak tata, toliko sam ga voleo. Osamdeset i dve godine je poživeo, i sve uz molitvu. Što je mnogo ako se gleda s jedne strane, ali ako se gleda s druge, vrlo malo. Osamdeset i dve godine nisu dovoljne ni da čovek nauči jednu enciklopediju.

– Zar nije tako, Dario? Moraćemo da izdržimo pa da vidimo hoćemo li izgurati ovo stoleće koje postaje tako tegobno. Posle 2000. sve će biti lakše: uhvatićemo pravac

nizbrdo, put večnosti. U nešto mora da se veruje, makar u silu Zemljine teže. Ne može da se živi bez vere.

I onda, dok sam ga posmatrao kako zavija cigaretu marihuane, ispričao mi je kako je počela propast: nekoliko dana otkako je počeo da uzima lek koji sam mu poslao iz Meksika, krenuo je da se goji i lice mu se popunjavalo kao čudom. Ma kakvo čudo! Samo je prestao da mokri i oticao od tečnosti: posle lica, otekle su mu noge i od tada je sve konačno otišlo dođavola jer više nije mogao ni da hoda da bi se popeo u taj stan u Bogoti na vrhu jedne uzbrdice koja je krunila planinski prevoj, toliko, toliko, toliko visoko da su se nebeski oblaci stapali sa oblacima marihuane. Smesta sam shvatio šta se desilo. Fluoksimesteron, sranje koje sam mu poslao, bio je androgeni anabolik koji se eksperimentalno koristio protiv side, kao biva da spreči iscrpljenost bolesnika i uveća im mišićnu masu. Umetno toga, Dariju je izazvao hipertrofiju prostate, koja je zatvorila mokraćne kanale. Otud nagomilavanje tečnosti i čudo punačkog lica.

– E, moj Dario, prostata ti je jedan glupav organ. Od njega potiču skoro svi muški rakovi i kako nije za reprodukciju, ne služi ničemu. Treba je izvaditi. Što pre to bolje, čim se dete rodi, a pre no što sazri i razmnoži se mali kurvin sin. A usput mu se povade slepo crevo i krajnici. I tako, bez mnogo priče, anđelče može da jurca mnogo lakše i bez prilike da ikome naudi.

I odmah potom, dok je on završavao motanje džointa i počinjao da ga puši isto tako prirodno kao opatica što se svakodnevno moli, izlagao sam mu svoj plan od sledećih pet genijalnih tačaka: prvo, zaustaviti mu proliv jednim

sredstvom protiv kravlje prolija, sulfagvanidinom, koji se nikad nije koristio kod ljudi, ali koga sam se dosetio pošto nije baš tolika razlika između ljudskog i kravlje soja, sem što žene proizvode manje mleka sa dve sise nego krave sa pet ili šest. Drugo, izvaditi mu prostatu. Treće, dati mu ponovo fluoksimesteron. Četiri, objaviti u *Kolombijanu*, medeljinskim novinama, poznati oglas „Hvala Svetom duhu na primljenim uslugama“. I peto, da odemo na zezanje na Azurnu obalu.

– Kako ti se čini?

Činilo mu se dobro. I dok mi je to govorio, gušio se od dima proklete trave, blagoslovena bila.

– Ova marihuana je blagoslovena, zar ne, Dario?

Naravno da je bila, zbog nje je još bio živ! Sida mu je štetila apetitu, ali marihuana mu ga je ponovo vraćala.

– Puši više, čoveče.

Nerazumne, moje reči. Nije ga trebalo nagovarati. Moj brat je bio zakleti marihuanac najmanje tridesetak godina, otkad sam mu ja predstavio neizrecivu. Kako nisam ni u čemu naročito istrajan, i tako prevrtljiv, ja sam je se ubrzo okanuo. On nije: dodao joj je rakiju. I to mu je napravilo kratak spoj. Usled otkačenosti koju je mom bratu izazivao, spoj dva đavola pravio je haos i po: razbijao je prozore, lupao kola, lomio televizore. Tukao se s policajcima, a jednog dana, na nekom suđenju, suočen sa sudijom, bacio ga je kroz prozor. Zaglavio je zatvor Modelo, jednu sezonu. Kako je odande izašao živ, iz tog zatvora koji jeste model, ali za klanicu, nemam pojma. O tome se nije pričalo, potiskivalo se u zaborav. Sve što je

bilo u vezi s njegovim užasima padalo je u zaborav. To je, navodno, neki porodični problem, govorio je, da se nama prave kuršlusi.

– Tebi se prave kuršlusi, brate moj. Ne meni, da kucnem u drvo! Kuc kuc.

Motao se po amazonskoj džungli, posred gerilske zone, s malim rancem o ramenu punim pića i marihuane, i to bez lične karte, možete misliti? Niko živi u Kolumbiji ne ide bez lične karte. U Kolumbiji čak i mrtvi nose ličnu kartu i glasaju. Ostaviti ovde ličnu kartu isto je kao kod kuće ostaviti pišu; ko sa dve ganglike u mozgu tako nešto radi?

– Zašto, majku mu, Dario, ne nosiš ličnu kartu, šta te košta?

– Nemam je, ukrali mi.

– Budalo!

Dopustiti da ti ukradu ličnu kartu u Kolumbiji gore je nego ubiti sopstvenu majku.

– I ako s tvojom ličnom kartom ubiju nekog božjeg stvora?

Ma otkud, ma kakvi, ma neće ubiti nikoga, treba da se okanem tog fatalizma. Fatalizam!

Tu reč, koju više нико не koristi, naučili smo od babe. Potiče od latinskog, od „fatum“, sudbina, što uvek na gore ispadne. E, Rakelita, bakice moja, baš dobro što nisi više ovde da ne vidiš propast svog unuka!

I tako je, dakle, tumarao po amazonskoj prašumi bez lične karte. Kako li je samo prolazio vojne kontrole bez lične karte da ide i puši marihanu u srcu džungle? Bog će ga znati, ni o tome nije pričao. Ni o čemu nije pričao. Prozor koji je razbio, kuća koju je uništio, tuđa ili njegova,

prozor i kuća što su mu se izbrisali iz glave *ipso facto*. Za užase koje je priredio meni, nemam reči. Kad mi je uvaženi doktor Baraker izvršio transplantaciju rožnjače, Dario me je tresnuo gitarom po glavi i odvalio mi mrežnjaču. Količko li je samo gitara slupao u svom životu? Pesma jedna, gitare vredna. Smeša marihuane i žestokog pića pokretala je kod Darija pravu-pravcatu rušilačku napast. Kako su ga prijatelji trpeli? Ne znam. Kako ga je trpela porodica? Ne znam. Kakao sam ga trpeo ja? Ne znam. Ne znam kako sam ga trpeo pedeset godina. A susedi, bože moj, susedi! Ostavljao je otvorenu slavinu, zatvarao trostrukim ključem svoj stan da ga ne pokradu i odlazio petnaest dana u Amazoniju. Da meditira. Napravio bi poplavu u svim stanovima: kod prvog suseda dole, onog ispod njega, onog u prizemlju, voda se slivala u kristalno bistrim potocima niz stepenice, od jednog do drugog stepenika, ding-dong, ding-dong... Da se nije njemu plavio stan? Da, plavio mu se plafon kad je pljuštala kiša, zbog rupa na krovu koji je toliko prokišnjavao kao da je cediljka.

– Dario, daj sredi to prokišnjavanje.

– Ma niko ne može to da sredi! – govorio je. Jer, navodno, ko bi se popeo na krov da to uradi, polomio bi crepove.

– Ma, crep u tvojoj glavi, neodgovorni stvore, taj je tebi pomeren.

Krov Darijevog stana, kapitel zdanja, eterična kruna Bogote u oblacima brda Monserat gde Kralj Hrist stoluje, beše prava cediljka. Pompezna, neukrotiva cediljka po kojoj su posle kiše srali golubovi.

A ta vrata, gospode, ta vrata sa trostrukom bravom! U njih je tuklo popodnevno sunce i, mada su bila metalna,

od toga bi nabrekla i nije bilo načina da se otvore. On bi, dakle, tada čekao napolju sat, dva sata, tri sata da se ohlade i da splasnu. Ili bi išao do radnje, dva čoška dalje (na susede nije mogao da računa jer nisu s njim ni govorili) da mu pozajme kofu vode. Ponovo bi se penjao dva čoška, pet spratova s kantom vode, i polivanjem bi hladio otekla vrata. Tada su već mogla da se otvore. Da se otvore? Ključem? Izgubio bi ključeve na putu do radnje!

I ako nekad nije mogao da uđe jer su vrata bila usijana pa je ostajao napolju, zbog istog pregrevanja istih tih vrata ponekad nije mogao da izađe i ostajao bi unutra. Onda bi zagubio ključeve u stanu i padao u očajanje.

– Gde li su jebeni ključevi? – urlao bi očajan. – Odneo ih onaj mali lupež što je ovde spavao s tobom prošle noći.

– Nije sa mnom, nego s tobom, i evo ih – odgovarao bih mu i pokazivao mu svežanj ključeva na gužvi papira i đubreta.

– Ah! – uzviknuo bi ludak i frknuo sa olakšanjem.

Kad sam dolazio u Bogotu da ga posetim, da se sopstvenim očima uverim u njegov oporavak i napredak, radije sam odlazio da spavam pod mostom ili u nekom jarku.

Od njegovih podviga, njegovih katastrofa, na kraju njegovog života do mene je dopirao samo echo. Tvoj brat je uradio te ovo, te ono, a posle su se smejali kako se ja ne bih vređao. A ja bih se, još odavno, prosto izgubio kad bih primećivao kako Dario počinje da skreće s puta. Već sam znao da se pomalja čudovište, tornado, i nema tih očiju koje će me tu ugledati! A šta bi bilo da su ga u tom stanju, zato što je ostavljen sam, ubili ulični razbojnici, vojnici, panduri?

– Neka ga ubiju, ja plaćam pogreb.

Do tog zaključka sam došao ja, došli smo svi, a pre svih moj siroti otac, koji je takođe bio i njegov. Izgubio je strpljenje i prestao s njim da govori.

Zbog njegovog izletanja iz orbite, stvari su po Darija tako loše krenule da se jednog dana on lično, *motu proprio*, suočio s dilemom kog poroka da se mane, alkohola ili marihuane. I njegova odluka je bila: nijednog. Da bi zapečatio svoju čvrstu nameru, pridodao je i porok u modi među omladinom, basuko* ili pušeni kokain, koji je „dokrajčio kujino gnezdo“ kako je govorila moja baba, s tim što je ona koristila glagol u množini i povodom njenih sto pedeset unučadi.

I sa basukom je otkrio basukerčiće, od kojih je napravio pravo poročno zabavište. Nekog od njih mi je ponudio tokom jedne od mojih poseta, ali ja sam odbio jer, bilo kako bilo, nisam išao u krevet s leševima. Ma čista laž! Nemam ja ništa protiv mrtvih mrtvaca dok su onako sveži. Podstiču me čak više od živahnih živih, koji su tako dravoljni. Odbijao sam mu ih prosto da bih mu dao primer ispravnog karaktera, čvrste volje.

– Dario, brate moj – preklinjaо sam ga – čovek mora da odabere u životu šta bi da bude, da li uživalac marihuane, pijandura ili basukerčić ili peder ili šta već. Ali sve zajedno ne ide. Telo to ne podnosi, kao ni patničko društvo. Odluči se, dakle, za jedno i dosta više.

---

* Basuko ili pako – sirovi ekstrakt koke, kokainska pasta; jeftinija droga koja se puši u džointima. (Prim. prev.)

Nikad nije bio u stanju da se odluči. Koji bi porok probao, na njega bi se navukao. Sve što je imao stračio je i ništa nije ostavio za crve. Sve, sve, sve i ništa, ništa, ništa. Kad je Dario umro, za Smrt i njene crve samo govna su preostala jer jedino što im je ostavio bila je bedna vreća kostiju umotana u flekavu masnu hartiju.

– E, puno mi srce kad vidim zajedno dva brata koji se vole! – rekla je odozgo Ludača, provirivši kroz prozor.

To je bio posredni pozdrav meni, njenom prvorodenom, tek prispevšem, koji je uopšte nije zarezivao jer otkako je tata umro, sahranio ju je sa njim, kao vernu indijsku suprugu. Braća! Koja se vole! Kao da tokom pola veka disocijativni duh ove svetice nije učinio sve što je u njegovojo moći da nas razdvoji, Darija od mene, mene od Darija, jedne od drugih, sve od svih, poganeći kuhinje, zaturajući dokumenta, rađajući decu, praveći nerед po sobama i ršum na sve strane, komandujući, zajebavajući, sve po zakonu haosa svog pakla gde je vladala kao kraljica majka, trut i matica, kraljica porodilja u toj košnici kljukanoj kraljevskim nektarom.

Braća! Htela si kažeš: matore kožne vreće, beštijo. Bacio sam pogled naviše, na gornji sprat gde je bila beštija. Nagnuta kroz prozor biblioteke s pogledom na vrt, nadzirala je svet: ima jedno petnaest ili dvadeset godina kako ne silazi niz stepenice da ne bi morala opet da se popne. Pre nekoliko meseci, sa svog uzvišenog osmatračkog mesta videla je kako grobari odnose leš njenog muža, njene sluškinje, koji joj je odlazio da broji zrnca beskraja. Koliko li joj je još preostalo života, računao sam i skrenuo pogled s nje. Ali moja Gospa Smrt ne beše gore. Beše dole, pokraj bratovljeve ležaljke.

Tačka, novi red i hajdemo dalje. Ili bolje reći, vratimo se, nazad do poroka jer preskačem onaj glavni: porok nad porocima, vrhovni porok, stalni porok – življenje, od kojeg ćemo se svi jednog dana izlečiti, pa čak i papa, glavom i bradom. Da vidimo koliko će ih doći na vaš pogreb, Vaša svetosti, koliko njih kad prebrojimo popove, biskupe, kardinale, Švajcarsku gardu i pogan narod. Na moj želim da dođe, želim da se vrati, ono jato papiga što je, narušavajući zelenom nebesko plavetnilo, preletalo preko imanja mog detinjstva i mojih dedova, preko Santa Anite, vrišteći u horu jednim jednim podrugljivim glasom: „Živila velika liberalna partija, dole konzerve, kurvini sinovi!“ Konzerve, to jest konzervativci, licemeri, bogomoljci, dok smo liberali bili mi: buntovnici i kurve. Uf, otkad je sve to gotovo, sve se ispucalo! Od dve partije koje su podelile Kolumbiju na plavo i crveno jednim rezom mačete, ostadoše samo mrtvi, neki bez glave a neki bez broja. Obezglavljeni leševi konzervativaca i liberala plovili su niz reke naše otadžbine s posadom lešinara koji su im, na spuštanju u pakao, onako iz dokolice, tek da ubiju vreme i kad već nema nikog drugog, bez uvaženih doktrinara, partije, čupali plavo i crveno kljujući im creva. I ne beše žive duše kadre da uđe u te reke i da iz njih povadi mrtve. One iz mog detinjstva bile su prave reke. Kauka! Magdalena! Mahnite, plahovite, čiste duše i poštovanja dostoijne! Ne kao ovi današnji pederski potočići s dušom slivnika. Koliko ima otkad su Kauka i Magdalena presušile, zamrle, ubiše ih sečom drva i izbrisala sa mape, kao što misle da će mene izbrisati, ali tu se varaju, jer ako reke teku, reč ostaje!

Tako su, dakle, dva brata bila zajedno, časkali u ljuljašci obešenoj između manga i šljive u vrtu, pod belim čaršavom koji ih je štitio od nebeskog sunca, a Smrt kraj njih, a od nje zaštite nema. Ili ima? Prezervativ? Stavite ga onda kad se molite, na jezik po mogućству, da ne zarazite svetog popa sidom preko prstiju što od usta do usta dele naforu. Otvarala su se usta i pomaljali se jezici na glasačkom pričesnom klecalu u molionici iz mojih sećanja, kao što su se otvarali šlicevi i pomaljali udovi u pišaonici kupleraja. Glupavi jezici i udovi koji su se posle povlačili zasićeni, pa su se zatvarala usta i šlicevi. Na izlasku iz crkvice gde sam rekao da sam se molio u miru (u ono idilično doba mog dalekog detinjstva kad nas je bilo malo u ovom gradu i na ovom svetu), našeg suseda Artura Moralesa, prodavca životnog osiguranja, poslao je na drugi svet neki pijani auto.

– Sećaš li se, Dario?

Naravno da se sećao. Dario je sa mnom delio sve: momčiće, sećanja. Niko nije imao glavu punu tolikih zajedničkih sećanja sa mnom kao on.

– Životno osiguranje, čoveče! Jedino sigurno, Dario, jeste smrt. Šta ti se jede?

– Hoću kavijar.

Kavijar u tropima!

– A da ne bi možda hteo s kavijarom i malo dimljenog lososa?

Da, hteo bi.

– Nema. U ovoj kući nema ni pasulja.

U smiraj dana, Darija bi spopadale želje kao da je trudnica. Hteo je te ovo, te ono, nemoguće. Valjda zato što je znao da umire. Ja sam odlazio u centar Medeljina da

vidim šta mogu da nabavim: tamale, krokete. Ali tamali i kroketi su mu samo podsticali proliv. Ništa mu nije prijalo. Dario mi je umirao. Onda sam mu bez daljeg odlaganja sa svetom vodicom dao i sulfagvanidin za krave. S tim ima da ga ubijem ili da ga spasem, pomislio sam. Niti sam ga ubio, niti spasao. Sulfagvanidin je delovao nedelju dana a posle se vratio proliv od pre, onaj što mu je bog poslao u svojoj večnoj dobroti.

Dozu sulfagvanidina sam proračunao prema težini: ako se kravi od petsto kila daje toliko, koliko treba dati jednom lešu od trideset? Toliko. I to sam mu dao, dva-tri puta dnevno. Početni rezultat je bio čudesan: proliv je prestao. Posle toliko meseci i pošto ništa nije moglo da ga zaustavi!

– Rekao sam im ja njima, rekao sam im ja njima! – govorio sam ja pobedonosno, silujući jezik (nisu tu potrebne dve zamenice iako sam to zaista rekao mnogima, dovoljna je samo jedna jer Kolumbijska je zemlja gramatičara).

Nisu mogli da veruju. Da li je to čista nauka ili su neke vratdžbine?

U svom zahvalnom zgraluću, moj brat Karlos je sazvao lekarski konzilijum koji je došao u moju kuću da ustanovi čudo.

– Veleuvaženi doktori: kao što vi znate (ma otkud bi znale nešto ove beštije što fetus nazivaju „proizvodom“ kao da su majke fabrike igračaka!), proliv od side izaziva sam virus bolesti za koju nema leka, ili bolje rečeno kriptosporidioza, jedna od njenih varijanti, za koju leka takođe nema. Koliko je neuspešnih proba antibioticima i antiparazitskim sredstvima obavljenog na čoveku u borbi protiv kriptosporidijuma. Sulfagvanidin još nije isprobao

jer je to lek za goveda, a čovek je naprednija životinja. Evo ovde dokaza da takođe služi ljudskom rodu: tri meseca neprekidnog proliva i vidite sad.

– Hajde, Dario, podigni jednu ruku. Sad drugu – kao da je imao Parkinskonovu bolest. – Pokaži jezik. Zatvori opet usta.

Petoro zgrnutih lekara pregledalo je Darija, pa mene. Naviknuti da ne leče, da gledaju umiranje, zgledali su se u neverici, podvijenog repa. I pitali da li sam ja lekar.

– Kao da jesam, doktore. Izbacim persijsko čilimče na ulicu i prepisujem recepte.

I tako oni: au, što je dobro, pa onda: ko zna, pa trebalo bi videti. Pa posle: izlečenje jednog pacijenta može samo da bude tek „anegdotski slučaj“, pa onda: ama nije to nauka. Nauka je bila, za početak, najmanje hiljadu pacijenata sa prolivom i sidom, uključenih u protokol istraživanja „double blind“* ili „dvostruko slep“.

– Za dvostruko slepog evo mene, doktore, kojem su plaćene ubice izvele dve transplantacije rožnjače, pa posvuda vidim policajce i haluciniram da ubijam lekare!

Moje duboko ubedjenje da sulfagvanidin služi za suzbijanje sidine kriptosporidioze, kao i moj gromovit uspeh u slučaju mog brata, sudarao se sa oklopom skepsa i sitnih duša. Buljuk doktorskih šarlatana odbijao je da prihvati kako ih je konačno raskrinkao jedan mudrac bez diplome: ja.

---

* *Double blind* – metod medicinskog istraživanja u kojem ni pacijenti ni istraživači ne znaju ko pripada kontrolnoj grupi.
(Prim. prev.)

– Aha, dakle vi ste od onih koji prostiru persijski tepih na ulici! – govorio mi je vrlo ironično jedan od petoro nesrećnika.

– Tako je, doktore, sami ste rekli. I kad vaša supruga pokupi sifilis ili gonoreju, potražite me i prepisaću joj lek.

Mene lekari mrze, ne znam zašto. Možda zato što ih stavljaju na ispit i hoću da im preinačim diplomu.

– Da li je kriptosporidijum bakterija, doktore? – pitam ih onako kao usput, kao svaki dvostruki slepac naviknut na čin vere.

– Jasno!

– Ne, jasno nije: to je protoorganizam. Valja reći, sto hiljada puta golemiji. Toliko je poveliki da mu se može nožem rasporiti trbušina.

Don Roberta Pinedu Dukea, mog profesora harmonije, koji je bio gluv kao Betoven, ali i lišen duše, ja sam kao mali takođe stavljao na ispit:

– Da vidimo, don Roberto, zatvorite oči pa mi recite koja je ova nota. I odsvirao bih jedno re.

– To je do.

– Nije, don Roberto, nego re.

– Mora da harmonijum nije dobro naštimovan.

Nenaštimovan je bio on, njegova duša. Bio je autor deset simfonija, pet simfonijskih poema, svetih misa, kapriča, koncerata za violinu i klavir, sonata, tokata, tronata. Ali njegovo najbolje delo bila je kantata *Oedipus Rex (Kralj Edip)*, vrhunsko delo, *summa cum laude*, nema druge takve, za berlioski orkestar i hor od sto pedeset glasova, svaki posebno, sa svojom temom, polifonijski rečeno, u kojoj se Edip takmiči svojim slepilom sa don Robertovom

gluvoćom. Kad je don Robeerto umro, u njegovu čast su mu u rodnom mestu sazidali svetilište i znate šta su mu odsvirali? Mocartov *Rekvijem* su mu odsvirali! Kao kad bi meksičkom Engru, Hoseu Luisu Kuevasu, lopovi provalili u kuću i umesto da pokupe njegove slike, ukrali mu Botera!

– Po meni, Dario – rekao sam mu (kad je buljuk mudrača već otišao a on i ja se vratili u ljuljašku) – tu tvoju sidu su ti prikačili popovi. Potrudi se da se prisetiš da nisi kojim slučajem u dokolici ušao u neku crkvu da se pomoliš.

Ma kakvi, ima čitava večnost kako se nije zadržavao na tim svetim mestima.

– Onda kušaj malo ove tople pileće supice sa izmravljenom piletinom.

Pa sam mu primicao klupu gde sam već stavio prima-mljivu supu što se pušila, onu što diže iz mrtvih. Uzeo bi dve-tri kašike koje sam mu prinosio ustima kao bebi jer on zbog svoje iscrpljenosti nije bio u stanju čak ni da drži šolju. Tri kašike najviše što bi uzeo i to je bilo sve, nije mogao više. Zatim bih mu davao vitamine, hormone, arniku, šta god bilo, kafetin, ništa nije vredelo. Preporučivši ga bogu, onda sam mu, kao poslednje sredstvo, zavijao cigaretu marihuane, da vidim hoće li mu dimna trava vratiti apetit.

– Ne tako, šeprtljo – govorio mi je i uzimao cigaretu.

Odmotavao je ono što sam ja trapavo savio i ponovo bi je umotao na svoj način, zapanjujuće brzo i vešto, kao bankarski službenik kad broji milione.

– Ovako, nauči – govorio mi je.

Odakle je izvlačio odjednom toliku iznenadnu vitalnost kad časak ranije nije mogao ni šolju da drži? Povukao bi

nekoliko dimova iz trbušaste, nepristojne cigarete pa bi mene ponudio.

– Ne, muti mi svest, a baš danas sam osvanuo bistre glave.

Bistar kao nebo nad Bogotom kad pada kiša, sećaš li se, Dario? Nikad više se ne bi trebalo vraćati u Bogotu. Posle bi morao da umre u ovoj kući u Medeljinu, u jednoj od soba na spratu, iznad ovog dvorišta. Ono što ne znam jeste u kojoj od njih je umro, nakljukan morfinom. Ja već tada nisam bio tu, otišao sam iz ove kuće, iz ovog grada, iz ovog sveta put galaksija, da se ne vratim.

Marihuana mu je, kao što rekoh, vraćala apetit, ali svaki put sve manje. I jednog dana, kad stvari nisu mogle biti gore i kad mu se vratio proliv jer je sulfagvanidin omanuo (kako i ne bi, uz onoliko pljuvanje lekara!), došao mi je s pričom kako će ostaviti marihuanu i kako više neće pušiti.

– Zaboga, Dario – preklinjaо sam ga – moljakao sam te čitav život da se okaneš tog poroka i nikad me nisi poslušao, i sad kad mi je potrebno da ga ne ostaviš, dolaziš mi sa ovakvom pričom. Nema drugog što bi ti otvorilo apetit, shvati! Ničeg, ničeg, ničeg!

Iz očajanja sam zaurlao i tresnuo pileću supu, ili šta već beše, dodjavola. Smejao se. I od smeha lice bi mu se ozarilo, ono što je ostalo od njegovog lica. Nikad nisam pomicao da bi Smrt mogla da se smeje. A tu je bila, Smrt lično, cerekala se u mreži za ljuljanje, prožimajući ga.

Moј brat je bio oličenje protivrečnosti. To oličenje, tako široko raspostranjeno u ljudskom rodu, a naročito u porodici Rendon, odakle potiče Ludača, ovaplotilo se u njemu

u čistom obliku. Zamislite zeleni smaragd, zelen, zelen, čist kao suza, bez greške, od onih što se prave u zemlji koke.

– Mnome niko neće upravljati! – vikao je kršeći stolice, stolove, kuće, pomahnitao, zaposednut duhom tornada kojih ni nema u Kolumbiji.

– Niko tobom neće da upravlja, Dario – govorio sam mu nežno, nastojeći da ga umirim.

– Da nisi možda auto ili traktor? – dodavao bih, neoprezno.

– Nisam ni traktor ni auto – vikao bi pobesnelo. – Ja sam jebeno govno!

I podbadajući tako sam sebe, podizao se tornado.

Bez marijuane i alkohola bio je krotak, divan, kao vrbova grančica na Cveti. Samo što bez marijuane i alkohola nije bio svoj, nego neko drugi. Njegov andeo čuvar – prolazan, nepostojan. Tumarao je po amazonским prašumama ili poljima Sabane otekao od dima, onako *high* i s flašicom rakije pozadi, polulitarka u zadnjem džepu, dok je u rancu nosio još, za rezervu, ako ona otpozadi ispari. Kupovao je polulitarke iz optizma, da se ne navuče na celu brojku. Pola po pola, sve bi ih sljuštio njegov andeo čuvar, i gde smo počeli sa Doktorom Džekilom, završismo sa Mister Hajdom.

– Jedan gutljaj? – nudio mi je.

– Ne, Dario, meni alkohol izaziva povraćanje, s tim ukusom na anis. Ima mi ukus na pijanca, na ubicu, na Kolumbiju.

Odbijao sam njegovu ponudu. Savezništvo koje je među nama postojalo kad smo imali dvadesetak godina odavno se završilo. Ni sam ne znam kako. Biće od života koji sve dokrajči.

Joj, što smo se napatili u prvom i drugom razredu, mi iz porodice Rendon! Rendoni su ludi. Ludi i blesavi. Blesavi i naprasiti. Uprkos svemu tome slobodno se kreću po zemlji zakona gde ne postoji zakon koji će ih sprečiti da se razmnožavaju. U genetičkom zakonodavstvu krajnje smo razuzdani, u pelenama. Računam da od sto hiljada gena homo sapijensa, kod Rendona ima najmanje hiljadu i po raštimovanih, a to ima veze sa mozgom. Evo primera: moj rođak Gonsalito, Gonsalito Rendon Rendon, prava furija. Onaj deminutiv je odavno izgubio, ali ja ga i dalje tako pamtim, kao malog, posednutog kosmičkom demencijom kad bi mu rekli: „Majija!“

– Majija! – dovikivali smo mu. – Majija besna!

I mali bi se bacio u ludu trku po hodnicima imanja Santa Anita, udarao glavom o pod, blizu zgraničnih azaleja. Bum! Bum! Bum! Glavom o tvrde, hladne pločice.

Otkud takav haos, takav neumeren skandal zbog tako male stvari? Što mu je toliko smetao taj nadimak od milja? Možda mu je završetak na „a“ zvučao ženski? Ali Saša je muško ime na ruskom i završava se na „a“ i zato što nekog malog Ruju zovu „Saša“ neće razbijati tek tako tintaru. Ili isto tako zbog deminutiva? Onda, daj da probamo:

– Majijita! Majijita besna!

Deminutiv je samo ustrostručavao njegovu mahnitost. Bum! Bum! Bum! Bum! Bum! I taj bes sa četiri godine vraćao je u krešendu njegov betovenovski zvuk timpana glave. Svet je odzvanjao.

Kako njegov detinji bes nije mogao da nas dosegne (na primer, jednim mesarskim nožem, da nas prekolje), kao škorpija koja, okružena vatrom, okreće svoj otrovni

rep prema sebi i božjem zakonu i zabije sebi otrov, tako je Gonsalito Rendon Rendon razbijao glavu o tvrdi, hladni popločani pod Santa Anite, svoju tvrdnu glavu, tvrdnu, ludu, ludu. Onda bi mu dovikivali:

– Škorpija Majija!

I nazad na betovenovsko odjekivanje talambasa u apo-teozi! Na čelu su mu iskakale užasne čvoruge, kao prevar-enom mužu.

– Majija rogonja!

Onda bi iz usta počinjale da mu cure zelene bale. Postoji slika jednog Rendona u jeku akcije. Što se mene tiče i koliko me služi pamćenje, ja nikada, nikada, nikada nisam treskao glavom o pod. Biće da je to zato što mi je Rendon tek drugo prezime, razvodnjeno.

Drugi primer o Rendonima: moj ujak Arhemiro, koji je sa jednom jedinom ženom začeo trideset i devet repro-dukovanih potomaka: blizanci, trojke, četvorke... Svakim porođajem kao da je dobijao na lutriji, samo decu. I kako ne bi na jednoj nenastanjenoj planeti gde upravo ljudi nedostaju!

– Jedan, dva, tri, četiri, pet... – prebrojavao je Arhemiro dok su iz njegove žene izlazile petorke ili kvintet, kako vam drago, jer o tom pitanju u jeziku postoji neslaganje.

Bio je božja duša. Duša besna na Boga. Usred noći, kad su svi spavalici, čudovište što je čučalo u njemu ustajalo je i navaljivalo da šutira vrata. Tras! Tras! Tras!, odjekivali bi kao gromovi njegovi udarci. I kad bi se trideset petoro njegove sirote dece i njegova žena razbudili prestravljeni, sa dušom u nosu, Arhemiro bi vikao:

– Nek se zna da sam ovde ja!

Sva vrata u Arhemirovoj kući bila su polomljena, razbucana, na visini pomame njegovih nogu.

Sestra ove furije je Ludača o kojoj je ovde reč, jedna nepredvidljiva, vlastoljubiva, naprasita žena koja nas je psovala i klela.

– Kurvini sinovi! – govorila nam je na vrhuncu svoga gneva.

Reći „kurvini sinovi“ sopstvenoj deci, da nije malo previše? Svaka razumno uravnotežena žena bi znala da se prema njoj okreće bumerang. Ah, da smo barem imali to „razumno“, bar neki od tako umirujućih prideva što se završavaju na „umno“, ali nismo.

Dopustite mi i da se malo vratim unazad do nedelje kad je sulfagvanadin delovao a ja se oblizivao kušajući pobedu. Počinjao sam ovako dan: pomagao sam Dariju da iz svoje sobe siđe u vrt, zadnjim stepeništem kuće, vrlo strmim, stepenik po stepenik, pridržavajući ga da mi se ne rasturi ili da ne padne. Smeštali bismo se u spokoj mreže za ljuljanje. Dobro, on u mrežu, a ja na stolicu s pomoćnim stočićem sa strane na kojem sam stavljao marihuanu i čistio je od semenki koje sam razbacivao po vrtu.

– Ako dođe policija da nam ovde premeče, naići će na pravu džunglu – govorio sam Dariju dok sam usredsređen čistio.

Da, pravu džunglu, od ovih zelenih, besramnih biljčica sa nazubljenim lišćem. Ali zašto bi nas tražila policija?

– Pa eto, samo kažem. Zbog kompleksa krivice što nosim otkad sam aterirao na ovaj svet. Jer nema nevinih, Dario, jer smo svi krivi.

I eto gde je suštinska razlika među nama: što sam ja imao nejasnu grižu savesti, a on nikakvu. Prosto se ne može imati griža savesti ako nema savesti. Treba imati sirovinu. Dario je bio jedan bezobziran nesvesnik. Odavno je već bacio taj teret na bankinu puta, jureći u svom izdrndanom studebekeru od rupe do rupe, kroz oblake prašine, dok su kraj krivudavog putića, krivudavog kao njegove namere, skakali po bari pilići i trudna ženskadija.

– Rasturismo ovu matorku, a?

– Možda jesmo, a možda i nismo. Nije se videlo od prašine. Idemo dalje.

I odosmo kako smo došli, onako u letu, jureći, jureći, jureći.

– Sećaš li se, Dario?

Kako se ne bi sećao! Zato mogu da izjavim ovde da se ne bi ništa izgubilo da sam ja umro umesto njega, jer je polovina mojih sećanja, ona najbolja, bila njegova. Ona najlepša. Moja je bila ona manija protiv trudnica, ali kao da je bila njegova jer kad bih ja video neku i rekao mu: „Daj gas, Dario, da vidimo hoćeš li je stići“, on bi davao gas da vidi hoće li je stići.

Odsustvo svesti ili ne-svest je uslov *sine qua non* za sreću. Ne može se biti srećan dok se pati zbog bližnjeg. Neka pati papa, jer zato postoji: dobro ga hrane, dobro ga služe, dobro ga poje, među lepotanima Švajcarske garde i umetničkim delima, još odozgo s Mikelandželom, na plafonu, povrh baldahina nad posteljom. Ko ne bi tako! Umesto te prezidencijalne manije, što nam ne dadoše svima u Kolumbiji da budemo pape?

– Puši još, Dario, još. Zasiti se dima i ako hoćeš da bula-zniš, samo napred, a ja ču za tobom kud god bilo, koliko god budem mogao, do dna provalije gde pakao počinje.

Istinu sam mu govorio: do dna provalije ja sam ga sledio, u studebekeru, jedne noći kad mu se ruka umorila da vrti volan po krivinama. Ali u pakao još ne, a on je već bio tamo, a ja ovamo, s druge strane linije, spasavajući očajnički jednu bednu epizodu sećanja.

Pregled da li nosimo u našoj krvi, pored tolike skrajnute vitalnosti, i presavijeno telašće side, obavili smo zajedno, uoči jednog od mojih putovanja u Meksiku, jedno od tolikih koje sam učinio između zemlje koke i zemlje laži, u kojima se već poodavno diskutuje o mom životu, odavde natamo i odande naovamo, kao pingpong loptica, tamo-amo, moja sudska igra protiv same sebe. Obavili smo taj pregled i ja sam otišao i zaboravio na celu stvar. Sećam se da me je kao toliko puta ranije otpratio na aerodrom.

– Presuda, a? – rekao mi je ili sam mu rekao na rastanku, on meni ili ja njemu, kakve veze ima kad se u svakom slučaju na to nećemo obazirati! Dok je jedna mahnita lepotinja mene pokušavala da probode ovde, druga mahnita lepotinja je njega pokušavala da probode tamo.

Ono s mojoj lepotinjom se desilo ovako: go i usred erekcije, ustao je iz kreveta anđelak i iz ranca gde je navodno nosio sportsku opremu, izvadio je britku, ružnu, pomamnu nožinu. Mesarsku. Ja se bacih na svoju odeću i s njom izjurih iz sobe pokušavajući da se obučem (neće mene čitalac da iznenadi u takvoj neprilici), navrat-nanos siđoh niz stepenice. A on navrat-nanos za mnom, užasno uspaljen i vitlajući prostačkom nožekanjom. Tako